



T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-6101926859
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

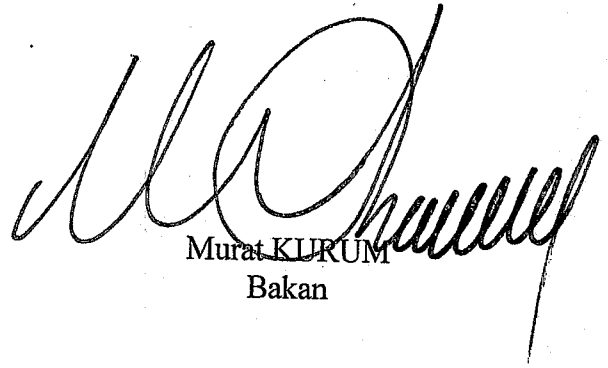
07 Ekim 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.


Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (8 Adet, 12 Sayfa)
- Cevap Yazısı (151 Adet, 272 Sayfa)

7/45154	GK-159	7/50118-50/38	47440 GK 2	49215	45874 GK 168
7/46624	GK-774	7/50159	47990	49216	45875 GK 168
7/47875		7/50161	48146	49217	47140 GK 181
7/48134		7/50163	48147	49218	47141 GK 181
7/48135		7/50164	48148	49315	48149
7/48136		7/50165	48300	49316	48150
7/48534		7/50168	48301	49437	48292
7/49427		7/50563	48302	49438	48294
7/49429			48414		48543
			48415		48742
			48416		48879
			48417		49048
			48607		
			48608		

ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ'UN
TBMM 7/48136 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Uluslararası basında, Adana'nın "Avrupa'nın yeni çöp merkezi olduğu" iddia edilmişti. Avrupa'dan Adana'ya getirilen atıkların yakılarak doğaya verdiği zararlar belgelenmişti. Nihayet plastik atık ithalatı durduruldu ve getirilen yasak 2 Temmuz 2021 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdi. Bütün dünyada plastik kullanımında sınırlamalar vardır, en büyük doğa kirleticilerinden biri olan plastiğin üretimi ve kullanımının sınırlandırılması hatta plan dahilinde sonlandırılması gerekmektedir. Bu sektörde ciddi paralar kazanan tesisler tarafından plastik atıkların ithalatına getirilen sınırlı yasanın kaldırılması sürekli olarak gündemleştirilmektedir. Herhangi bir şekilde getirilen bu yasak gevşetilmemelidir.

Son yıllarda tesislerde çıkan yangınların sayısındaki artış dikkat çekicidir. 2020 yılında 65 geri dönüşüm tesisinde yangın çıkmışken, 2021 yılının sadece ilk 6 ayında 69 tesis yanmıştır. Son 5 yılda ise toplam 188 tesiste yangın çıkmıştır. Hatta, bu tesislerin bazıları bir yılda 3-4 defa yanmıştır. Bu yangınların 14 tanesi Adana'da yaşanmıştır. En son yangın 5 Haziran 2021 tarihinde Küçük Dikili'de bulunan bir plastik atık deposunda çıkmış, bütün gece devam eden yangın ancak ertesi sabah itfaiye tarafından söndürülebilmştir. Adana'nın güneyini yangından yükselen zehirli dumanlar kaplamıştır.

Plastik çöpler yandığı zaman zehirli gazlar atmosfere salınmaktadır. Hava, toprak ve su kirlenmekte, zararlı gazlar ve ağır metaller yağmurla ortamı zehirlenmektedir. Bütün canlılar, tarımsal ürünler bundan olumsuz etkilenmekte, kanserojen etkisi bütün organik yapılarda görülmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Plastik atık dönüşüm merkezlerinde bu denli çok sayıda yangının çıkmış olması hakkında detaylı bir inceleme yapılmış mıdır?
- 2) Tarafınızca çalışma ruhsatı verilen bu tesisler hangi sıklıkla denetlenmektedir?
- 3) Yangın çıkan tesisler en son ne zaman denetlenmiştir? Denetim raporları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 4) Yangınlar sonrası itfaiye tarafından tutulan raporların içeriği nedir? Yangınlar neden ve nasıl çıkmıştır?
- 5) Plastik gibi çok yanıcı bir madde ile çalışan bu tesislerde yangına karşı önlemler alınmış mıydı?
- 6) Bahsi geçen yangınlarda kasıt unsuru tespit edilmiş midir? Savcılığa herhangi bir suç duyurusunda bulunulmuş mudur?

CEVAP

2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden çıkarılan diğer meri mevzuat hükümleri uyarınca, gerek geri kazanım faaliyeti kapsamında atık ithalat izni verilen atık işleme tesisleri, gerekse de Toplama Ayırma Belgesi kapsamında yurtiçinden atık toplayarak toplama-ayırma ve/veya geri kazanım faaliyeti gösteren Çevre İzin ve Lisansına sahip olan veya Belgesi bulunmayan tüm tesisler, atıkların Türkiye gümrük bölgesine gireceği sınır gümrük idaresinin bulunduğu illerdeki gümrük kontrol noktalarındaki incelemeler başta olmak üzere, atıkların Ülkeye girişinden itibaren yurtiçinde toplanmasından taşınmasına ve geri kazanımından prosesin

kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkan bakiye atıkların bertarafına kadar olan tüm süreçte, Bakanlığımız ve İl Müdürlüklerimizde görevli denetim personelleri tarafından anlık olarak ve 3'er aylık periyotlarla düzenli olarak ve sıklıkla denetlenmektedir.

Bu doğrultuda; Bakanlığımıza ve İl Müdürlüklerimize ulaşan tüm şikayetler ihbar niteliğinde kabul edilerek, gümrük kontrol noktalarında, geri dönüşüm tesislerinde ve atıkların işleme tesislerine ulaştığı ana kadar olan her yerde gerekli inceleme ve denetimler yapılmakta olup, çevre kirliliğine yol açan atık üreticilerinin ve/veya atık ithalatı gerçekleştiren firmaların tespit edilmesi durumunda mevzuatımız çerçevesinde gerekli iş ve işlemler yapılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, Çevre İzin ve Lisans süreçlerinde tesislerin çalışabilmesi için Bakanlığımızca belirlenen teknik kriterler incelenmekte, bu kriterleri sağlamayan tesislere Çevre İzin ve Lisans Belgesi düzenlenmemekte, ayrıca mevcut belgeye sahip olan tesisler içinde belirlenen şartları sağlamadığı tespit edilenlerin Çevre İzin ve Lisans Belgeleri iptal edilerek faaliyetleri durdurulmaktadır. Diğer taraftan, Çevre Mevzuatı çerçevesinde yapılan bu denetimlerde, çevreyi kirlettiği tespit edilen işletmeler/kişiler hakkında ise Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri uyarınca Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurularında bulunmaktadır. Söz konusu hususlar Bakanlığımızca titizlikle takip edilmektedir.

Ayrıca, söz konusu çalışma ruhsatları ile ilgili gerekli izinleri verme yetkisi, 10/8/2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliği kapsamında ilgili Belediyeler uhdesinde bulunmakta olup, aynı zamanda İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında yangına karşı alınması gereken önlemler tanımlanmış ve yangının çıkış sebepleri, olayda kasıt veya ihmal olup olmadığına dair gerekli çalışma ve incelemeler Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı İtfaiye Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Adana Büyükşehir Belediye Başkanlığı İtfaiye Dairesi Başkanlığı tarafından yangınlara müdahale edilmesi sonucu tutulan raporların içeriğinde; olay yerinin kime ait olduğu, ilk durumu, çıkış sebebi, müdahale şekli, hasar tespiti vb. bilgiler yer almaktadır. Yangınların çıkış sebeplerinin genellikle elektrik, açık alandaki malzemelerin üzerine ateş düşmesi vb. sebeplerden olduğu görülmektedir.